

“Kjer so si gozd, voda in človek podali roko”

DOLINA SOPOTA, KJER SO SI GOZD, VODA IN ČLOVEK PODALI ROKO

Več kot 20 km dolga dolina Sopote, ki se prične ob izviru potoka Sopote na Veliki Preski in se konča pri izlivu Sopote v reko Savo, je izjemno pestra dolina. Je naravna ločnica in meja treh občin, 6 krajevnih skupnosti, pa teritorialna meja zavodov, Lasov, razvojnih agencij in še bi lahko naštevali. Prepričani smo, da ravno ta tako naravna kot kulturna in upravna ločnica, lahko ponudi kvalitetno združevalno moč. Dolina je obdana z gospodarskimi in varovalnimi gozdovi, ki skrivajo v svojih nedrjih prav vse poznane funkcije oz. vloge gozdov. Ljudje se znajo boriti in ni jim tuje delo v smislu slogana evropskega leta prostovoljnosti: »[Bodi prostovoljec, spreminjaj svet!](#)« ter slogana mednarodnega leta gozdov: »Gozdovi za ljudi«. In ravno ta tema mednarodnega leta gozdov, je bila glavni moto vseh dogajanj v projektu. Nedvomno smo povečali zavedanje ljudi o pomenu GOZDOV za človeštvo in življenje na Zemlji, in tudi v dolini Sopote.

Želimo pa, da dolina Sopote postane združevalna os območja. Povezovanje, združevanje in spoštovanje naj postanejo generalna moč tako doline, kot celega območja. Želimo si trajnostni razvoj, s kvalitetnim in inovativnim povdarkom tako na okoljskem, kot socialnem in ekonomskem stebru. Za to smo na pobudo Zavoda za gozdove Slovenije, Kulturno turističnega rekreacijskega centra Radeče in Centra za zunanjo ureditev Velika Preska ter v povezovanju z ostalimi deležniki organizirali vrsto dogodkov po posameznih krajih doline Sopote.

“Kjer so si gozd, voda in človek podali roko”

DATUM	KRAJ	Moto prireditve
11. 6. 2011	Velika Preska, v galeriji Centra za zunanjo ureditev, hiši idej in povezovanj	Otvoritev obeležja ob izviru Sopote, Multivizija gozdni izvir zvoka piščali, v poslanstvu dreves s 1000 piščali in piknik z vaščani Velike Preske in predstavitvijo mnogih projektov
12. 6. 2011	Izliv Sopote v reko Savo in dolina Sopote	Pohod po dolini Sopote, na poti smo se spoznali z lepoto in srčnostjo doline, si ogledali ribogojnico ter zasadili drevo v spomin na Pavleta Kavšek.
13. 6. 2011	Lovski dom Podkum	Lovski posvet s kulturnim programom
15. 6. 2011	Podružnična šola Svibno	Srečanje podružničnih šol Svibno, Dole pri Litiji, Podkum in Polšnik
18. 6. 2011	Slap Sušjek	Glasbeni projekt, Glasba v Gozdu z godalnim orkestrom Strunikat iz Radeč
18. 6. 2011	Zagrad	Srečanje gasilcev in pohod od zidanice do zidanice, po Ostrovrharjevih gorica
21. 6. 2011	Radeče, dvorana PORP	Posvet o trajnostnem razvoju doline Sopote
22. 6. 2011	Polšnik, dvorana v OŠ	Glasbeni večer s pevskimi zbori in filmom RTV o drevesih
24. 6. 2011	Oglarska dežela, Dobovica, Jatna Dobovica, Kmečki turizem Suhadole, domačija Medved	Prikaz sečnje in spravila lesa nekoč Tesanje švelarjev in tramov Prižig kope velikanke

“Kjer so si gozd, voda in človek podali roko”

25. 6. 2011	Dolina Sopote Sopota, Gostišče Celestina Šmilk Jagnjenica Radeče (trg) Sava (splav)	Karavana po dolini Sopote Nalaganje lesa na vozove Zapora s šankom Postavljanje mlaja Osrednja etnološka prireditev Nalaganje lesa na splav
20. 6. 2011	Sopota	Podpis peticije za obnovo ceste Velika Preska – Radeče in Sopota - Podkum
24. 6. 2011	Šentrupert – Kladije – Svibno – Radeče (splav) – Oglarska dežela	Ministrsko gozdarski dan, obisk ministra za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano, direktorice direktorata za gozdarstvo, direktorja Zavoda za gozdove Slovenije in predsednika Zveze lastnikov gozdov Slovenije

Srečanja, druženja, sestanki in posveti so dali novo pozitivno energijo tako inštitucijam, kot posameznikom v dolini Sopote, kot tudi širše. Spoznali smo, da je lahko ena pravih poti za trajnostni razvoj tista, ki temelji na povezovanju, združevanju in medsebojnem spoštovanju.

Izdelali smo DVD z vsemi vsebinami posameznih dogodkov in tudi DVD s filmskimi inserti za promocijske namene. Dosežke in zaključke predstavimo v DS RS, prav tako pa jih pošljemo vsem aktivnim udeležencem projekta in jih objavimo na spletu.

Podpisali smo peticijo za hitrejšo obnovo ceste Velika Preska – Radeče ter Sopota - Podkum in pobrali v podporo več kot 2000 podpisov.

Podpisali smo resolucijo za obstoj in še boljše sodelovanje ter delovanje podružničnih šol Dole pri Litiji, Polšnik, Podkum in Svibno.

“Kjer so si gozd, voda in človek podali roko”

Dogovorili smo se:

- da se vsako leto srečajo trije župani (Litija, Zagorje in Radeče) pri izviru Sopote,
- da bo vsakoletno srečanje podružničnih šol, v letu 2012 na Podkumu
- da bo vsakoletno srečanje doline Sopote ob svetovnem dnevu turizma (27. septembra) na Magolniku

Večano za srečanje ob svetovnem dnevu turizma na Magolniku je bil sprejet dogovor, da pripravimo predlog pisma o nameri, ki ga na srečanju predstavimo in povabimo udeležence k podpisu v mesecu decembru. Razlog za takšen predlog je prepoznana potreba po oblikovanju jedra zainteresiranih, da bodo aktivno pristopili k razvoju aktivnosti za hitrejši razvoj doline Sopote, ki bo temeljil na vseh treh stebrih trajnosti in bo zagotavljal intenzivnejši razvoj območja. Odlično izhodišče za delo so zaključki posveta o trajnostnem razvoju Sopote, ki je bil 21.6.2011 v Radečah.

Sam projekt ni imel svojega, lastnega skupnega financiranja, temveč je bil prepojen s prostovoljstvom, ki je v dolini Sopota pokazal, da je še kako živo. Društva, posamezniki in organizacije so v celotno zgodbo vtkali svoje znanje, čas in denar. Vsak organizator dogodka je po svojih zmožnostih poskrbel za financiranje. Pridobili smo tudi donacije, ki so jih prispevali: Zavod za gozdove Slovenije, KTRC Radeče, Občina Radeče, Občina Litija, Center za zunanjo ureditev Velika Preska in prispevke v naravi različnih društev in organizacij.

Zavedali smo se, da je le dobra koordinacija in kvalitetno obveščanje lahko ključ do uspelega dogajanja v dolini Sopote. Zato smo bili iniciatorji projekta prisotni na vseh sestankih in dogovorih za posamezne dogodke, ki so bili vidni na več spleh. V podporo projektu smo organizirali tiskovno konferenco in več sporočil za javnost ter prispevke za TVoddaje. Za vsak dogodek posebej smo pripravili tudi enotna vabila in skupni letak ter plakat. Skupaj se je udeležilo prireditev skoraj 3000 udeležencev.

Ugotavljamo lahko, da je dolina Sopote izjemen strokovni, družbeni in razvojni izziv, saj se v njej združuje prav vse – gospodarski interes (turizem, kmetijstvo, gozdarstvo, energija), naravovarstveni interes (izjemna ohranjenost okolja in narave), naravni viri (voda, tla) vključno s socialnim interesom.

Zaradi izjemne upravne, strokovne in razvojne razdrobljenosti (tri občine, več razvojnih agencij, več enot zavoda za gozdove, kmetijske svetovalne službe, služb za varstvo narave...) je v prvi vrsti potrebno poskrbeti za združevanje interesov in najti pot do tega, da bo najden konsenz med gospodarskimi subjekti in interesi (turizem, kmetijstvo, gozdarstvo, energija...), med stroko in med lokalnim prebivalstvom, ki mora prinesiti uravnotežene odločitve, ki bodo

“Kjer so si gozd, voda in človek podali roko”

na eni strani omogočile, da se ohranijo vrednote zaradi katerih je dolina Sopota tako atraktivna in prinesle določne ekonomske učinke lokalni skupnosti in posameznikom.

Za doseganje tega cilja pa je potrebno zelo zrelo in odgovorno ravnanje vseh deležnikov.

V projektu so sodelovali:

Javni zavod KTRC Radeče, Zavod za gozdove Slovenije (KE Radeče, Litija in Zagorje), Center za zunanjo ureditev Velika Preska, Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano, Kmečki glas, Turistična zveza Slovenije, Zavod za Naravo OE Celje in Ljubljana, Kmetijsko gozdarska zbornica, Sklad kmetijskih in gozdnih zemljišč RS, Andragoški center Slovenije, Zveza lastnikov gozdov Slovenije, RRA Posavje, TD Svibno, TD Polšnik, TD Radeče, KD Polšnik, Občine Radeče, Zagorje in Litija, KS: Polšnik, Dole, Podkum, Svibno, Jagnjenica, Radeče, Podružnične šole Svibno, Podkum, Polšnik, Dole, Radeče z vrtci, Društvo podružničnih šol Slovenije, ŠK: Sopota in Od vznika do evra, Ljudski pevci Svibno, Društvo kmečkih žena Arnika, Dole, Podkum, Polšnik, ŠD Dole in Sopota, Društvo podeželske mladine Hribci, Kmetija Kramžar Radgonica, kmetija Medved Suhadole, kmetija Podlesnik Svibno, kmetija Zupan Kladje, Kmetija Novak Darko Radeče, Klub čarodej Zagrad, Podkumska konjenica, Krekova konjenica Šentjanž, Konjerejsko društvo Vrh nad Laškim, Center za razvoj Litija, Vibacom, RTV Slovenija, Društvo za razvoj slov. podeželja, Zadruga Jarina, Las Srce Slovenije, Las Posavje, Lovske družine Dole, Podkum, Radeče, Dobovec in Polšnik, Lovska zveza Slovenije, Radeški splavarji, Folklorna skupina Brusači, Gledališko društvo Radeče, Vinogradniki Zagrada, Prostovoljna Gasilska društva: Svibno, Radeče, Dole pri Litiji, Jagnjenica, Polšnik, Padež, Podkum, Vrhovo, Šentjanž, Gostišče Celestina, Kmečki turizem Pr Krjan, Godalni orkester Strunikat Radeče, Pevski zbori: Polšnik, Papirničar Jagnjenica, Izgnanci Dole.

Zaprisali: Marija Imperl, Jože Kos in Jože Prah